

Research Paper

<https://doi.org/10.5564/pib.v38i1.2544>

PROCEEDINGS OF
PIB
THE INSTITUTE OF BIOLOGY

Genetic structure of the “Gaviluud” Mongolian sheep population

Tsendsuren ARIINTUUL* Tsedev TSENDSUREN

Laboratory of Genetics, Institute of Biology, Mongolian Academy of Sciences, Ulaanbaatar, Mongolia

*Corresponding author: ariuntuuls@mas.ac.mn, <https://orcid.org/0000-0003-1563-9301>

Abstract. The genetic structure of the “Gaviluud” sheep population of Khanbogd Soum, Umnugovi Province was studied by polymorphism of the multilocus DNA AG-ISSR marker. A total of 24 fragments of the AG-ISSR-DNA marker were discovered in the study, and 83.33% of them were polymorphic. The genetic makeup of the “Gaviluud” sheep population, as revealed by polymorphism of the AG-ISSR-DNA marker, differed significantly from that of the “Saintsagaan” and “Darkhad” sheep populations.

Keywords: Mongolian sheep, population genetic structure, DNA-ISSR marker, DNA polymorphism

Received 20 September 2022; received in revised form 31 November 2022; accepted 28 December 2022

© 2022 Author(s). This is an open access article under the [CC BY-NC 4.0 license](#).

Introduction

The diversity of local breeds of livestock is the basis of successful breeding and provides valuable biological characteristics such as overcoming ecological vulnerability and resistance to various diseases. For many centuries, Mongolians have mainly bred sheep among the 5-headed animals and created a rich gene pool of Mongolian sheep by producing many local breeds of sheep adapted to the unique conditions of the vast Mongolian region.

Studying the genetic characteristics of the Mongolian livestock flock is crucial for determining the genetic resources of the local livestock [1], [2], [3].

The study of the genetic structure of the Mongolian sheep population was carried out based on the analysis of protein and enzyme polymorphisms, and the genetic differences between some breeds of Mongolian sheep were determined, and it was identified that the level of the genetic evolution of the Mongolian sheep is superior to that of the Asian and European sheep breeds [2], [3].

As part of the study to identify the state of the genetic resources of Mongolian livestock, we conducted the genetic structure of the “Gaviluud” sheep population of Gaviluud sum, Dundgov province, based on the DNA PCR-ISSR-DNA marker polymorphism study, which is very suitable for the reference study of the genetic structure of livestock breeds.

Materials and Methods

The study included 60 sheep from Gaviluud Sum, Umnugovi province.

DNA was isolated from sheep blood using the ExtraGenetm DNA Prep kit (IsoGene, Moscow). PCR was conducted using GenePak PCR Core kit reagent, and AG-ISSR marker was assayed using (AG)9C primer. Polymorphisms of the ovine AG-ISSR marker were determined using 2% gel electrophoresis.

A benchmark study of the genetic structure of

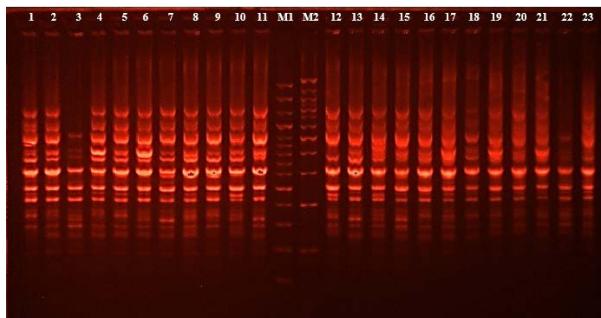

Fig. 1. Electrophorogram of AG-ISSR-DNA-marker of “Gaviluud” sheep (M1 - GenPak DNA marker 100, M2 - GenPak DNA marker 200)

sheep populations was conducted using Prichard’s STRUCTURE V2.3.4 program [4].

Results

The results of the ISSR marker polymorphism study into the genetic structure of the “Gaviluud” sheep population are shown in **Figs 1-5** and **Table 1**.

Fig. 1 shows a 2% agarose gel electropherogram of

the AG-ISSR-DNA-marker of “Gaviluud” sheep.

Fig. 2 shows the results of the genetic structure of the “Gaviluud” sheep population by AG-ISSR-DNA marker polymorphism.

In the flock of “Gaviluud” sheep, there are 24 fragments of the AG-ISSR-DNA marker, with 83.33% of those fragments being polymorphic. 4 fragments of AG-ISSR-DNA marker, A13 (1050-1000 bp), A24 (520-500 bp), A26 (460-440 bp), and A37 (210-200 bp) are found in all sheep, and 4 fragments of A10 (1230-1180 bp), A22 (590-560khn), A25 (490-470khn) and A34 (270-260khn) fragments have the highest polymorphism, 6 fragments or A9 (1290-1230 khn), A14 (990-940 khn), A18 (750-720 khn), A19 (710-680 kn), A23 (550-530 kn), and A35 (250-240 kn) polymorphic forms of fragments were observed to have an average frequency.

When comparing the genetic structure of the multilocus AG-ISSR-DNA marker polymorphism of the “Gaviluud” sheep population with that of the Khalkh sheep, it was quite different in terms of the absence of specific fragments of the AG-ISSR-DNA marker and the frequency of occurrence of the fragments.

The genetic structure represented by the AG-ISSR-DNA

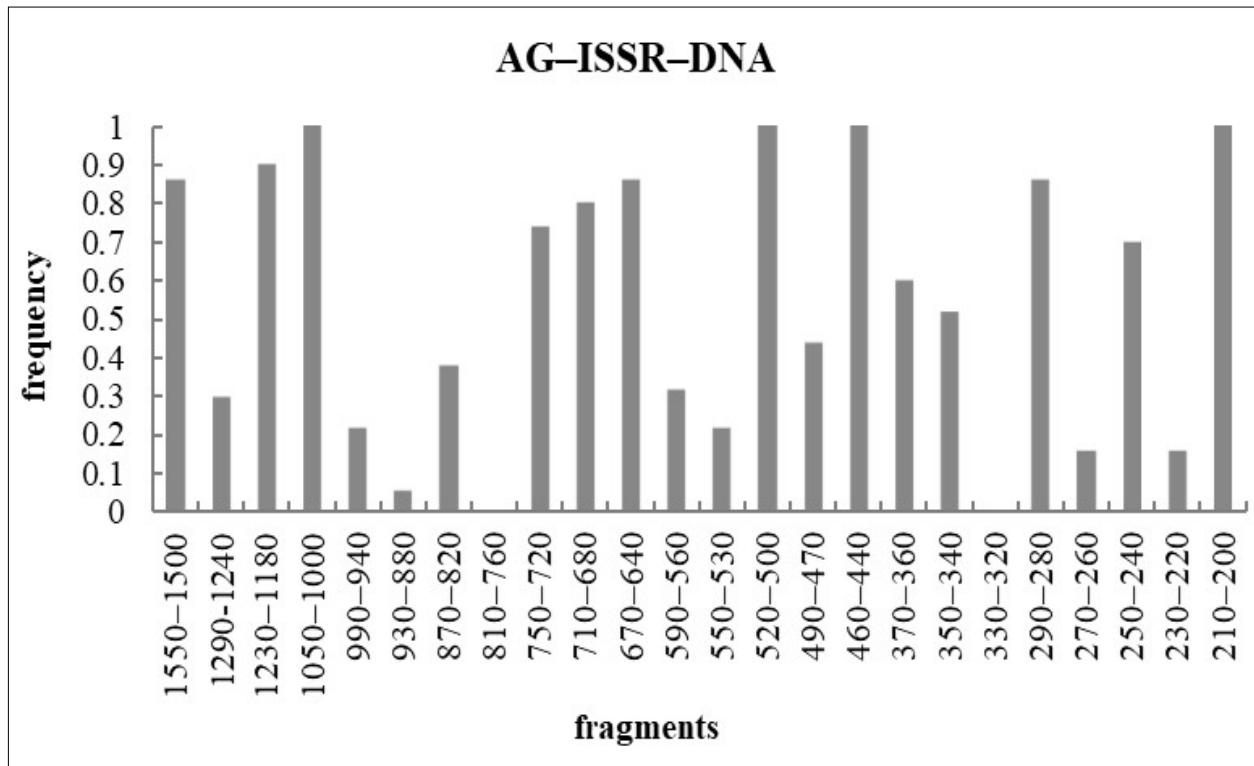

Fig. 2. AG-ISSR-DNA-marker polymorphism of “Gaviluud”sheep

Fig. 3. Genetic structure of “Gaviluud” and “Saintsagaan” sheep populations represented by AG-ISSR-DNA-markers

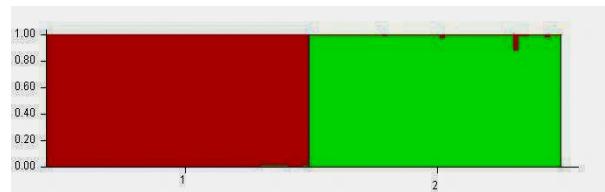

Fig. 4. Genetic structure of “Gavilyu” and “Darkhad” sheep populations represented by AG-ISSR-DNA-marker

marker of the “Gaviluud” sheep population and the “Saintsagaan” and “Darkhad” sheep populations were analyzed by Prichard’s STRUCTURE V2.3.4 program [4] and divided into 2 clusters. This leads to the conclusion that the genetic structure of the two sheep populations is distinct.

Table 1. AG-ISSR-DNA marker polymorphisms of “Gaviluud” sheep

N	Fragments		Sheep number	Frequency
	N	Size, n. p		
1	A6	1,550 – 1,500	43	0.860
2	A9	1,290 – 1,240	15	0.300
3	A10	1,230 – 1,180	45	0.900
4	A13	1,050 – 1,000	50	1
5	A14	990 – 940	11	0.220
6	A15	930 – 880	3	0.060
7	A16	870 – 820	19	0.380
8	A17	810 – 760	7	0.140
9	A18	750 – 720	37	0.740
10	A19	710 – 680	40	0.800
11	A20	670 – 640	43	0.860
12	A22	590 – 560	16	0.320
13	A23	550 – 530	11	0.220
14	A24	520 – 500	50	1
15	A25	490 – 470	22	0.440
16	A26	460 – 440	50	1
17	A29	370 – 360	30	0.600
18	A30	350 – 340	26	0.520
19	A31	330 – 320	30	0.600
20	A33	290 – 280	43	0.860
21	A34	270 – 260	8	0.160
22	A35	250 – 240	35	0.700
23	A36	230 – 220	8	0.160
24	A37	210 – 200	50	1

In **Fig. 3**, the genetic structure of the “Gaviluud” sheep population is represented by the AG-ISSR-DNA marker in red color whereas the “Saintsagaan” sheep population’s genetic structure is depicted in green. **Fig. 4** displays the genetic structure of the “Gaviluud” sheep population, as represented by the AG-ISSR-DNA marker in red, and the genetic structure of the “Darkhad” sheep population in green.

Fig. 5 shows the distance of the genetic structure of “The Saintsagaan”, “Darkhad” and “Gaviluud” sheep. In terms of the genetic structure of the herd, it is clear from the figure that “Gaviluud” sheep are distinct from the “Saintsagaan” and “Darkhad” sheep.

Discussion

It was observed that the AG-ISSR marker is more suitable for expressing the genetic structure of the

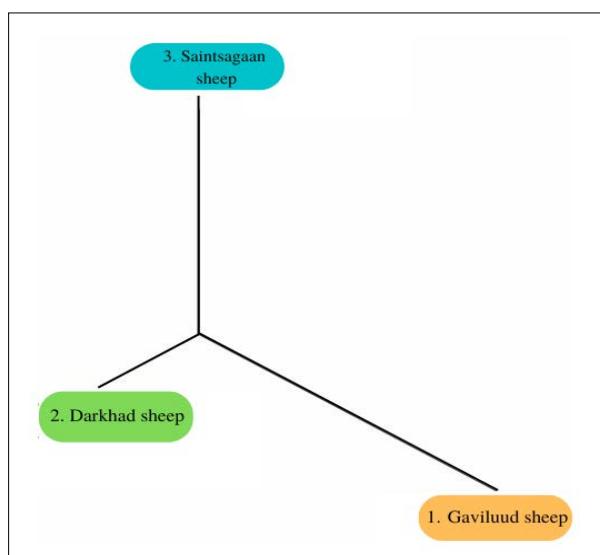

Fig. 5. Phylogenetic mapping of “Saintsagaan”, “Darkhad” and “Gaviluud” sheep populations

Mongolian sheep flock due to its high information content [5]. Therefore, we conducted a study of the genetic structure of “Gaviluud” sheep based on AG-ISSR marker polymorphism.

In the “Gaviluud” sheep population, a total of 24 fragments of the AG-ISSR-DNA marker were discovered, and 83.33% of them were polymorphic fragments while there were 26 fragments of the AG-ISSR-DNA marker in the “Saintsagaan” sheep population, and the percentage of polymorphic fragments was 84.61% whereas in the “Darkhad” sheep breeds, 23 fragments of AG-ISSR-DNA marker occurred in the population, and the percentage of the polymorphic fragment was 82.6%, indicating that the level of polymorphism of AG-ISSR marker in the population of “Gaviluud” sheep is average compared to the other two sheep breeds.

According to the study, It was found that 4 fragments of the AG-ISSR marker that aren't present in the “Gaviluud” sheep population are present in the other two sheep breed, whereas one fragment of the marker that is present in the “Gaviluud” sheep population is absent from the “Saintsagaan” and “Darkhad” sheep populations. When comparing the genetic structure of AG-ISSR-DNA marker in “Gaviluud” sheep population with that of “Saintsagaan” and “Darkhad” sheep breeds, it was observed that the genetic structure of “Gaviluud” sheep is distinct from other breeds of Mongolian sheep as a consequence of breeding and selection activity.

Summary

The presence of 24 fragments of AG-ISSR-DNA marker with a polymorphism of 83.33% was determined in the “Gaviluud” sheep population.

According to the comparison of the genetic structure by the polymorphism of the AG-ISSR-DNA marker of the “Gaviluud” sheep population with that of other Mongolian sheep breeds, the “Gaviluud” sheep have a unique genetic structure.

References

- [1] T. Janchiv, *Genetic structure of Mongolian cattle and yak populations*. Ulaanbaatar: Publishing House of the Academy of Sciences, 1987.
- [2] T. Tsendsuren and T. Janchiv, “Study of the genetic structure of some native sheep breeds,” *Proc. Acad. Sci.*, vol. 4, pp. 30–34, 1988.
- [3] K. Tsunoda *et al.*, “Apolipoprotein E polymorphism and plasma lipid levels in Native Mongolian sheep,” *Biochem. Genet.*, vol. 37, no. 11–12, pp. 357–368, Dec. 1999, <https://doi.org/10.1023/a:1018767512483>.
- [4] J. K. Pritchard, M. Stephens, and P. Donnelly, “Inference of population structure using multilocus genotype data,” *Genetics*, vol. 155, no. 2, pp. 945–959, Jun. 2000, <https://doi.org/10.1093/genetics/155.2.945>.
- [5] T. Tsendsuren, T. Ariuntuul, E. G. Sulimova, and T. Janchiv, “Study of genetic structure of some Mongolian sheep breeds,” *Proc. Inst. Biol.*, vol. 28, pp. 20–25, 2011.

Эрдэм шинжилгээний өгүүлэл

<https://doi.org/10.5564/pib.v38i1.2544>

PROCEEDINGS OF
PIB
THE INSTITUTE OF BIOLOGY

“Гавилууд” хонины сүргийн генетик тогтоц

Цэндсүрэн Ариунтуул* , Цэдэв Цэндсүрэн

Шинжслэх ухааны академи, Биологийн хүрээлэн, Генетикийн лаборатори, Улаанбаатар, Монгол Улс

*Холбоо барих зохиогч: ariuntuults@mas.ac.mn, <https://orcid.org/0000-0003-1563-9301>

Хураангуй. Өмнөговь аймгийн Ханбогд сумын “Гавилууд” хонины популяцийн генетик тогтцыг мултилокусын ДНХ-ийн AG-ISSR маркерын полиморфизмоор төлөөлүүлэн судлав. “Гавилууд” хонины популяцид AG-ISSR-DNA маркерын полиморфизмыг судлахад AG-ISSR-DNA маркерын 24 фрагмент тохиолдож байгаа ба AG-ISSR маркерын 83.33% нь полиморф байгааг илрүүлэв. “Гавилууд” хонины популяцийн AG-ISSR-DNA маркерын полиморфизмоор илрэхийлсэн генетик тогтоц “Сайнцагаан” болон “Дархад” үүлдрийн хонингоос статистикийн хувьд бодитойгоор ялгаатай байв.

Түлхүүр үгс: Монгол хонь, популяцийн генетик тогтоц, ДНХ-ISSR маркер, ДНХ-полиморфизм

Хүлээн авсан 2022.09.20; хянан тохиолдуулсан 2022.11.31; зөвшөөрсөн 2022.12.28

© 2022 Зохиогчид. [CC BY-NC 4.0 лиценз.](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/)

Оршил

Нутгийн үүлдрийн малын олон төрөл хэлбэр нь үржил селекцийн ажлын амжилтын үндэс бөгөөд экологийн эмзэг байдлыг даван туулах, янз бурийн өвчин үүсгэгчид тэсвэртэй байх зэрэг биологийн үнэт шинж чанарыг нөхцөлдүүлж байдаг. Монголчууд олон зууны турш 5 хошуу малын дотор хонийг зонхилон үржүүлж монгол орны өргөн уудам нутгийн өвөрмөц нөхцөлд зохицсон нутгийн олон омгийн хонийг гаргаснаар монгол хонины баялаг генофондыг бий болгожээ.

Монгол малын популяцийн генетик онцлогийг судлах нь нутгийн малын генетик нөөцийг тогтооход чухал ач холбогдолтой юм [1], [2], [3].

Монгол хонины популяцийн генетик тогтцын судалгааг уураг, ферментийн полиморфизмын шинжилгээнд түшиглэн хийж, монгол хонины зарим үүлдрийн хоорондын генетик ялгааг тодорхойлсон бөгөөд генетик хувьслын түвшингээрээ монгол хонь нь Ази, Европын үүлдрийн хониноос их давуутайг

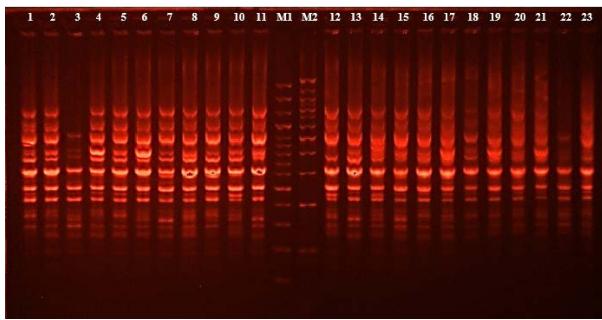
тогтоожээ [2], [3].

Монгол малын генетик нөөцийн төлөв байдлыг тогтоох судалгааны хүрээнд бид Дундговь аймгийн Гавилууд сумын “Гавилууд” хонины сүргийн генетик тогтцыг малын үүлдрийн генетик тогтцын жишил судалгаанд ихэд тохиромжтой ДНХ-ийн PCR-ISSR-DNA маркерын полиморфизмын судалгаанд түшиглэн хийв.

Судалгааны материал, арга зүй

Судалгаанд Өмнөговь аймгийн Гавилууд сумын 60 хонийг хамруулав.

Хонины цуснаас ДНХ-ийг ExtraGenetm DNA Prep китийн (IsoGene, Moscow) аргаар ялгав. Ген олшруулах PCR-ын урвалыг GenePak PCR Core китийн урвалжаар явуулж, AG-ISSR маркерыг (AG)9C праймераар нийлэгжүүлэв. Хонины AG-ISSR маркерын полиморфизмыг 2%-ийн гель электрофорезийг ашиглан тодорхойлов.

1-р зураг. “Гавилууд” хонины AG-ISSR-DNA-маркерын электрофореграмм. (M1 - GenPak DNA marker 100, M2 - GenPak DNA marker 200)

Хонины популяцийн генетик тогтцын жишил судалгааг Причардын STRUCTURE V2.3.4. [4] программыг ашиглан хийв.

Судалгааны үр дүн

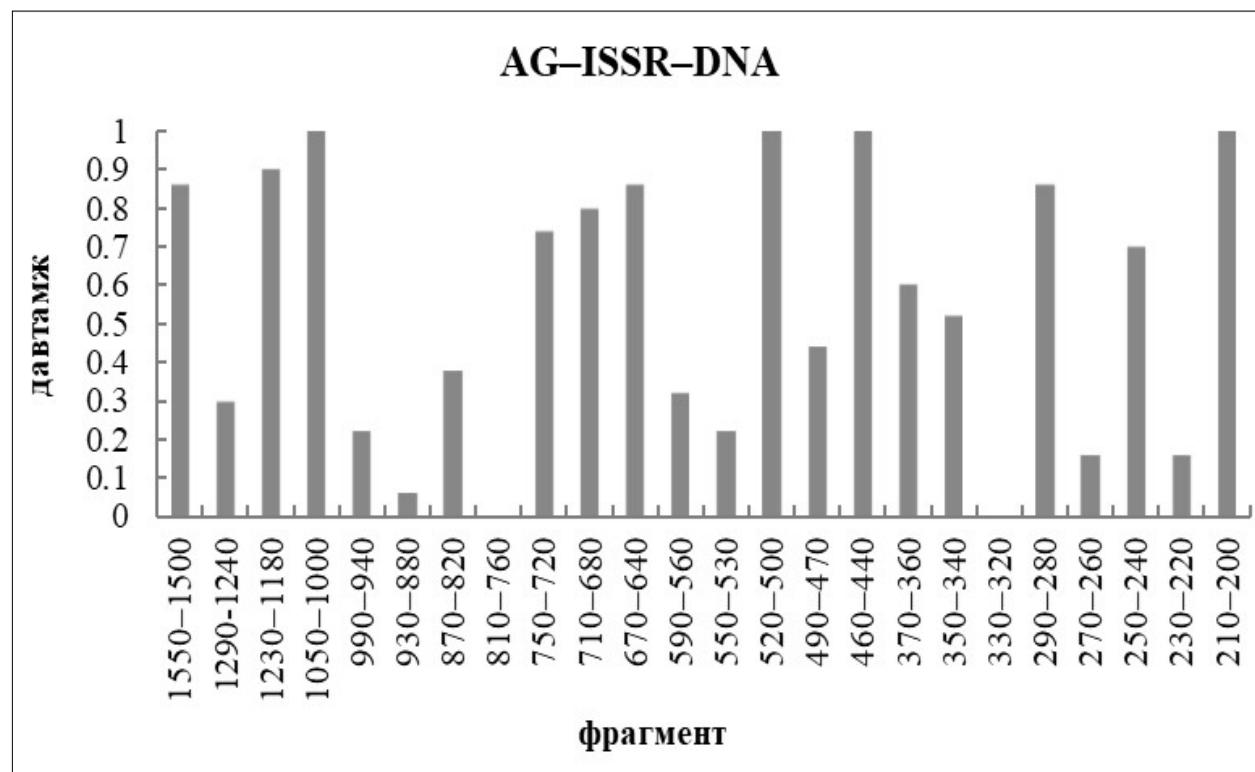
Бид “Гавилууд” хонины популяцийн генетик тогтцын судалгааг ISSR маркерын полиморфизмоор төлөөлүлүн судласан дүнг **1-5-р зураг** ба **1-р хүснэгт** дээр харуулав.

“Гавилууд” хонины сүргийн генетик тогтцыг AG-ISSR-DNA маркерын полиморфизмоор төлөөлүлүн тогтоосон дүнг 2-р зураг дээр харуулав.

“Гавилууд” хонины популяцид AG-ISSR-DNA маркерын 24 фрагмент байгаа бөгөөд AG-ISSR-DNA маркерын полиморф фрагментийн хувь 83.33% байв. AG-ISSR-DNA маркерын 4 фрагмент буюу A13 (1,050-1,000 хн), A24 (520-500 хн), A26 (460-440 хн) ба A37 (210-200 хн) фрагментүүд бүх хонинд тохиолдож байгаа ба 4 фрагмент буюу A10 (1,230-1,180 хн), A22 (590-560 хн), A25 (490-470 хн) ба A34 (270-260 хн) фрагментийн полиморф хэлбэршил хамгийн их, 6 фрагмент буюу A9 (1,290-1,230 хн), A14 (990-940 хн), A18 (750-720 хн), A19 (710-680 хн), A23 (550-530 хн), ба A35 (250-240 хн) фрагментүүдийн полиморф хэлбэр нь дундаж давтамжтай байгаа нь ажиглагдлаа.

“Гавилууд” хонины популяцийн мультилокусын AG-ISSR-DNA маркерын полиморфизмоор илэрхийлсэн генетик тогтцыг халх хонинахтой харьцуулан үзэхэд AG-ISSR-DNA маркерын тодорхой фрагментүүдийн илэрч байгаа үгүйгээрээ болон фрагментүүдийн тохиолдох давтамжаараа нэлээд ялгаатай байв.

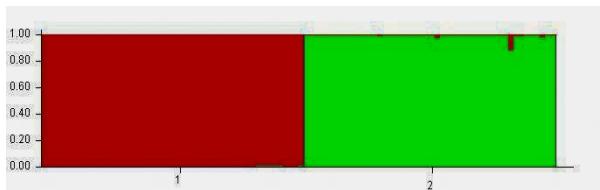
“Гавилууд” хонины популяцийн AG-ISSR-DNA

2-р зураг. “Гавилууд” хонины AG-ISSR-DNA маркерын полиморфизм

3-р зураг: AG-ISSR-DNA-маркераар төлөөлүлэн илэрхийлсэн "Гавилууд" ба "Сайнцагаан" хонини сургийн генетик тогтоц

4-р зураг: AG-ISSR-DNA-маркераар төлөөлүлүлэн илэрхийлсэн "Гавилууд" ба "Дархад" хонини сургийн генетик тогтоц

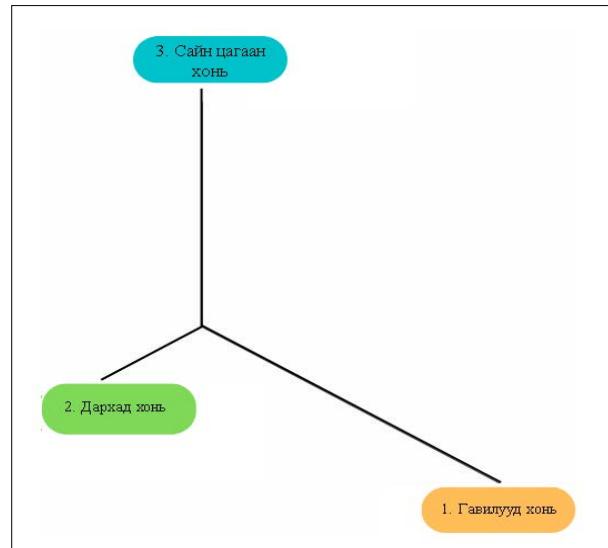
маркераар төлөөлүлүлэн илэрхийлсэн генетик тогтцыг "Сайнцагаан" ба "Дархад" хонини популяциудтай Причардын STRUCTURE V2.3.4 [4] программаар боловсруулан 2 кластерг хуваагдаж байгаагаар нь жишин үзэхэд уг хоёр хонини сургийн генетик тогтоц илтэд ялгаатай байгаа нь харагдаж байна.

1-р хүснэгт. "Гавилууд" хонини AG-ISSR-DNA маркерын полиморфизм

Д/д	Фрагмент		Хонини тоо	Давтамж
	№	Хэмжээ, х.н		
1	A6	1,550 – 1,500	43	0.860
2	A9	1,290 – 1,240	15	0.300
3	A10	1,230 – 1,180	45	0.900
4	A13	1,050 – 1,000	50	1
5	A14	990 – 940	11	0.220
6	A15	930 – 880	3	0.060
7	A16	870 – 820	19	0.380
8	A17	810 – 760	7	0.140
9	A18	750 – 720	37	0.740
10	A19	710 – 680	40	0.800
11	A20	670 – 640	43	0.860
12	A22	590 – 560	16	0.320
13	A23	550 – 530	11	0.220
14	A24	520 – 500	50	1
15	A25	490 – 470	22	0.440
16	A26	460 – 440	50	1
17	A29	370 – 360	30	0.600
18	A30	350 – 340	26	0.520
19	A31	330 – 320	30	0.600
20	A33	290 – 280	43	0.860
21	A34	270 – 260	8	0.160
22	A35	250 – 240	35	0.700
23	A36	230 – 220	8	0.160
24	A37	210 – 200	50	1

3-р зураг дээр AG-ISSR-DNA маркераар төлөөлүлүлэн улаан өнгөөр "Гавилууд" хонини сургийн генетик тогтоцыг, ногоон өнгөөр "Сайнцагаан" хонини сургийн генетик тогтоцыг, 4-р зураг дээр AG-ISSR-DNA маркераар төлөөлүлүлэн улаан өнгөөр "Гавилууд" хонини сургийн генетик тогтоцыг, ногоон өнгөөр "Дархад" хонини сургийн генетик тогтоцыг харуулсан болно.

5-р зураг дээр "Сайнцагаан", "Дархад" ба "Гавилууд" хонини генетик тогтцын алслалтыг харуулав. Уг зургаас харахад "Гавилууд" хонь нь "Сайнцагаан" ба "Дархад" хониноос сургийн генетик тогтцоороо нэлээд холдсон байгаа нь харагдаж байна.

5-р зураг: "Сайнцагаан", "Дархад" ба "Гавилууд" хонини сургийн филогенетик зураглал

Хэлэлцүүлэг

Монгол хонины популяцийн генетик тогтоцийг илэрхийлэхэд AG-ISSR маркер нь мэдээллийн агууламж ихтэй учир илүү тохиромжтой нь ажиглагдсан юм [5]. Иймээс бид “Гавилууд” хонины генетик тогтцын судалгааг AG-ISSR маркерын полиморфизмд түшиглэн хийсэн болно.

“Гавилууд” хонины популяцид AG-ISSR-ДНХ маркерын 24 фрагмент байгаа бөгөөд энэ маркерын полиморф фрагментийн 83.33% байсан ба Сайнцагаан хонины популяцид AG-ISSR-ДНХ маркерын 26 фрагмент тохиолдож байсан бөгөөд AG-ISSR маркерын полиморф фрагментийн хувь 84.61% байгаа ба Дархад хонины популяцид AG-ISSR-ДНХ маркерын 23 фрагмент тохиолдож байсан бөгөөд AG-ISSR маркерын полиморф фрагментийн хувь 82.6% байгаагаас үзэхэд “Гавилууд” хонины популяцийн AG-ISSR маркерын полиморфизмын төвшин нөгөө 2 хонинихтой харьцуулахад дундаж байгааг харуулж байна.

“Гавилууд” хонины популяцид тохиолдож байгаа AG-ISSR маркерын 1 фрагмент “Сайнцагаан” болон “Дархад” хонины популяциудад байхгүй байгаа бөгөөд “Гавилууд” хонины популяцид байхгүй 4 фрагмент нь нөгөө 2 популяцид байгаан нь ажиглагдлаа. “Гавилууд” хонины популяцид AG-ISSR-ДНХ маркерын генетик тогтцыг “Сайнцагаан” болон “Дархад” хонинихтой харьцуулан үзэхэд “Гавилууд” хонины сүрэгт явуулсан үржил селекцийн ажлын үр дүнд монгол хонины бусад үүлдрээс ялгаатай генетик тогтоцтой болох нь ажиглагдлаа.

Дүгнэлт

“Гавилууд” хонины популяцид 83.33%-ийн полиморфизм бүхий AG-ISSR-DNA маркерын 24 фрагмент байгааг илрүүлэв.

“Гавилууд” хонины популяцийн AG-ISSR-DNA маркерын полиморфизмоор илэрхийлсэн генетик тогтцыг бусад үүлдрийн хонинихтой харьцуулсан үзүүлэлтүүдээс үзэхэд “Гавилууд” хонь нь өвөрмөц генетик тогтоц бүхий үүлдрийн онцлогтой болсон байна.

Ашигласан бүтээл

- [1] Ц. Жанчив. *Монгол үхэр, сарлагийн популяцийн генетик тогтоц*. Улаанбаатар: Шинжлэх ухааны академийн хэвлэх газар, 1987.
- [2] Ц. Цэндсүрэн ба Ц. Жанчив. “Шилмэл зарим омгийн хонины генетик тогтоцын судалгаа”. *Шинжлэх Ухааны Академийн Мэдээ*, vol. 4, pp. 30–34, 1988.
- [3] K. Tsunoda *et al.*, “Apolipoprotein E polymorphism and plasma lipid levels in Native Mongolian sheep,” *Biochem. Genet.*, vol. 37, no. 11–12, pp. 357–368, Dec. 1999, <https://doi.org/10.1023/a:1018767512483>.
- [4] J. K. Pritchard, M. Stephens, and P. Donnelly, “Inference of population structure using multilocus genotype data,” *Genetics*, vol. 155, no. 2, pp. 945–959, Jun. 2000, <https://doi.org/10.1093/genetics/155.2.945>.
- [5] T. Tsendsuren, T. Ariuntuul, E. G. Sulimova, and T. Janchiv, “Study of genetic structure of some Mongolian sheep breeds,” *Proc. Inst. Biol.*, vol. 28, pp. 20–25, 2011.